

ben megálltak a gépek, a hivatalok kiürültek, aztán megkondukt a városháza nagy harangja, amely fél óra hosszat csengő szóval hirdette az ezeréves Magyarország újjászülését.

A szegedi szociáldemokrata párt a nemzeti ünnep alkalmából két helyen tartott népgyűlést. Százával tödültek az emberek a Korzó-moziban és a Munkásotthonban megtartott népgyűlésekre és a városháza előtt elhaladva szinte áhitattal tekintettek a vörös lobogóra, amelyet erre az ünnepélyes alkalomra kitűztek a toronyba.

A Korzó-mozi zsufolásig megtelt, ember-ember hátán szorongott, de még így is kiszorultak néhány százan a gyűlésről. A

népgyűlést a szociáldemokrata párt nevében Szabó János nyitotta meg, azután Olejnyik József a párt alelnöke méltatta óriási tetszés mellett a nagy nap jelentőségét. Utána Almássy Endre tartott beszédet, majd Ábrahám Mátyás, a szociáldemokraták elnöke szólott nemzeti ünnepünk nagyszerűségéről és a népgyűlést berekesztette.

A Munkásotthonban Nemes Sándor és Butyerán fejtegették a szociáldemokrata alapon álló népköztársaság megalakulásának a fontosságát.

A Széchenyi-téren tizenegyfőtől fél egyig a honvédszenekar játszott magyar nemzeti dalokat.

Új világ felé...

Ember, amit szenvedésteljes évek során vártunk, óhajtottunk, amit imádságunkban kértünk, amiért remegtünk, amit olykor talán a lelünk mélyén átkozódva, erőszakosan követeltünk, a béke, a külső béke itt van. Új, jobb világ közepén állunk. Az ajtó már nyitva van, csak szépen, okosan át kell lépni a küszöbön. Egyik alapfeltétele ennek a lépésnek még a hazatérő seregekkel szemben fentálló tartozásunk. Előbb tehát meg fizetni kell!

Ember, akik itthon maradtatok, emberek, akiket a háború megkímélt a háború közvetlen, fizikai szenvedéseitől, emberek, kiknek feje fölött nem vijjogott ott minden órának hatvan percében a halál, még nektek tartozástok van! A fizetség utolsó, legnagyobb részlete most jár le. És hazatérő katonák tíz ezrei jönnek és várják ennek a tartozásnak a kiegyenlítését, mint jogos, tisztességes követelésüket.

Még nincs egy éve, a tavalyi őszi győzelmes offenzíva után a letiport, pálmakertes mosolygó egü Udinében voltam. Az olasz vöröskereszt irodája előtt rongyokba burkolt szegény asszonyok siránkozó tömege vett körül: Quando sara pace? Mikor lesz béke? — kérdezték a vesztés fél kényszerű alázatosságával tőlem, az akkor még győztes ország szerény, tudattalan alattvalójától.

— Nemsokára, — biztattam őket is, magamat is, — mert hajh, akkor még abban a téves hitben éltünk, hogy csak a győzelem visz közelebb a békéhez...

... És alig néhány hónapja, hogy Kiebben, az újságírók klubjában szentpétervári és moszkvai menekült újságírók kérdezték: mikor lesz Magyarországon forradalom?

— Soha, — feleltem erélyes meggyőződéssel és mint lehetetlenséget képzeltem el egy oroszországi forradalomhoz hasonló, anarchiába full borzalmas állapotot.

És mi történt? Eljött a forradalom, hogy kinyissa a béke ajtaját! Most az igazi béke küszöbén állunk és ezt a küszöböt forradalomnak mezezzük!

Ember, eddig még szép, diadalmas a forradalom. Történtek ugyan olyan dolgok is, amelyeknek megtörténe sulyos igazságtalanság. A néhány sajnálatos, nemes, felszabadító törekvéseket megostyoló eseten már változtatni nem lehet. Am, ha igaz a közmondás, hogy „maga kárára tanul a magyar” akkor ezek a szörványos esetek intő, hasznos példával szolgálnak a közel jövőre nézve, hogy csak rajtunk áll, hogy hasonló zavargások többé ne legyenek!

Szeged népe, bár lelkileg szintén sokat szenvedett, bár olykor talán nélkülözött, vagy kissé szűkös beosztási keretek között a rendszerbe kényszerült bele, a háború legnagyobb borzalmaitól megkímélt minket katonáink hősiességén kívül a város szerencsés földrajzi fekvése is. Végre is itt nem tudtak orosz invázióról, román betörésről, itt nem tudták, voltaképpen mi az, amikor út a rémület órája s az emberek jórésze az életösztön utolsó sugallatával megriadva csak a menekülésre gondolhat. Amikor oda kell hagyni, szabad prédára engedni meghitt otthont, ki-

tartó munkával szerzett vagyont, mert itt az ellenség s vele együtt a rémület szörnyűségei, minden, amit még nem régen, ez a szó: „ellenség” takart.

Ember, a ti lakástokat nem dulta föl idegen nemzet fia, emberek, a ti földeteket nem turta föl a gránát, erdőiteket nem tarolta le gyilkos bomba, kereskedők, a ti portékáitokat nem prédálta el az ellenség. Szőlősgazdák, földbirtokosok, üzletemberek: az eddigi nyugalomért, a biztonságért, a vagyonszerzés lehetőségéért most dus kamatot kell fizetni azoknak, akik az eddigi állapotokat részben lehetővé tették s azoknak, akik a rendes polgári foglalkozásuktól meg voltak fosztva s a hák közül most sokan hazajönnek a samnibe, a nincsetlenségbe.

— Golodnyi nyelvetek — az éhség nem ismer rokonságot — mondja az orosz közmondás, amely gyászosan igazolódott be az orosz romboló forradalomban.

Igen, az éhség, a nélkülözés, a szükség nem fog rokonságot, jóbarátot, szomszédot ismerni! S az a katona, aki békében, mint szegény civil, talán palástolt irigységgel, de a vagyonnal szemben önkéntelen meghatott tisztelettel köszöntötte nemzetes, uramat, ma más hangon fog szólni, más szemmel fog nézni!

Ember, ezeket a szegény, elkinzott testű, meggyötört lelki, részben bizony eldurvult enköltsű embereket istápolni kell: szeretettel, megértéssel, pénzzel, ruhával, élelemmel, munkaalakalmakkal, hogy lassanként elfelejtsék négy és félév szenvedését és az újra-éledő Magyarországnak hasznos, dolgozó polgáraivá váljanak!

Adakozatok emberek! Adjon az legtöbbet, aki a háboruban megsokszorozta a vagyonát, avagy vagyont szerzett. Adjon az sokat, aki jómódu s adjon az is valamit, akinek csak kevese is van: hogy így elősegítsen egy szilárd alapon álló, megtisztult erkölcsi társadalmat, amelynek békés keretében új kereseti források, jobb megélhetési viszonyok tesszék lehetővé a jólét megszerzését, biztosítását.

Fehér Olga.

Makulatura csomagolópapír
nagy mennyiségben eladó
a kiadóhivatalban.

MODIANO CLUBSPÉCIALITÉ

CIGARETTAPAPÍR
ES HÜVELY
FEJÜLMULHATATLAN

S. D. Modiano

FIGYÁZZUNK A VÉDJEJYRE!

Skizzék.

IV.

Drágább a gyémántoknál.

A függöny legördült, amint véget ért a némajáték első felvonása. Tizenöt pernyi szünet volt, amíg szükség lesz a Tündérekre és a Manókra, a fehér Tengeri nyulakra és rózsaszínű Lámpa-ernyőkre — és a lányok beszélgetni kezdtek az öltözőben. Valaki azt mondta, hogy ma este nagyon jól megy az előadás. A színház tömve volt padlótól a mennyezetig.

— Szeretok játszani itt (ház mellett, — szólt egy kis Drezdai Pásztorleány, megigazitva fehér parókáját.

Valaki megjegyezte, hogy az igazán alig tesz valami különbséget és hogy amikor az ember már tíz évig játszott némajátékban, nem érez valami nagy elragadtatást.

— Tíz évig! — A Drezdai Pásztorleány ki nyitotta a szemét.

— És te még az énekkarban vagy, kedvesem? — kérdezte. — (Mennyire különböztöl tőlem.

— Némelyik ember tud iparkodni, másik nem tud, — szólt egy kecses Görögdiány, — meked ahoz egyáltalán nincs eszed és megjelenésed, kedvesem... Ime Flo.

A Görögdiány halványzöld szoknyában és arany parókával, — egy Tündér Királyfira mutatott, aki csak úgy pompázott a kéktől és ezüsttől.

Harmine shillinget kap egy hétre, lányok és négy font sterlinget ajánlottak neki ha Glasgownt megy. De — tette hozzá szomorú fejrázással — ő nem akarja elhagyni Londont.

Valódi mélységes szomorúsággal megjegyezte, hogy Flo nem tudta, melyik oldala vajon a kenyérnek.

— Vad lovak sem tudnának engem városban tartani, — mondta a Görögdiány.

Négy font! Nos, ő a múlt héten ötöt sem fogadott el, — szólt egy nyugtalan kis asszonyka, boszorkánynak öltözve. A csodálkozásnak egy moraja támadt erre, melyet a meglepetés fojtott el Flo-nak egy hirtelen megjegyzésére.

Nos és mi hasznom volna belőle, ha ötven fontot keresnék? — kérdezte Flo.

Egy éleshangu kórus felelte rá: Volna ruhája, amennyi csak kell, autója, gyémántjai...

— Van nekem olyan valamim, ami drágább a gyémántoknál és autóknál — szólt.

A Pásztorleány azt jegyezte meg erre, hogy Flo bolond és a Görögdiány nem mondot ellent neki.

A falakon levő gázlámpák táncoltak a lányok arcán, megvilágítva furesz kosztümjeiket. A folyosókon végig, föl a lépcsőkön, felhangzott a call-boy szava, jelezve a második felvonás kezdetét.

Egy szempillantásra üres lett a szoba, a ragyogó ruhák lerepültek a lépcsőkön... Repülés közben a Drezdai Pásztorleány egy kéz fogását érezte a karján. Várnia kellett egy egész rakás Görögdiányával, Tengerinyulával, Boszorkánnyal és Lámpa-ernyővel együtt, amíg szólni fogják.

— Nézd, — szólt valaki, — ott van Flo!

A Pásztorleány feltekintett. A Tündér Királyfi egy gyapjútakaróba burkolt csomagot vett át egy öreg asszonytól és csókolgatta kis fehér arcát egy apró nyemoréknak.

— A gyermek sohasem bírná ki az utat északra, — mondta lassan a Görögdiány és megrázta fejét.

— Mégis, — szólt a Pásztorleány, — öt font rengeteg sok pénz im. És érdemes-e?

A Tündér Királyfi még jobban magához vonta a gyermeket.

Sokkal drágább, mint a gyémántok, — mondotta szeliden — és valaki elvezette a Pásztorleányt...

Angolból: Zsoldos Benő.